

Aan : de gemeenteraad van Alkmaar
Van : college
Datum : 12 april 2022
Onderwerp : Nationaal Programma Onderwijs

In dit memo informeren wij u over het besluit dat wij in onze vergadering van 12 april hebben genomen over het Nationaal Programma Onderwijs en de bestedingsdoelen van de gemeente Alkmaar.

Inleiding

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) wil met het Nationaal Programma Onderwijs (NP Onderwijs) de negatieve gevolgen van de coronacrisis voor leerlingen in het (speciaal) basis- en voortgezet (speciaal) onderwijs keren. Scholen en gemeenten ontvangen middelen om daar uitvoering aan te geven. De gemeente Alkmaar ontvangt € 2.116.372 om het onderwijs te helpen met extra begeleiding van leerlingen en/of met expertise.

Alkmaar realiseert de uitvoering in 2022 én 2023 (met een eventuele uitloop naar 2025). Dat doet de gemeente vanuit de verantwoordelijkheid voor het onderwijsachterstandenbeleid en door middel van regie op de inzet van lokale partners waaronder het CJG, de bibliotheek en Alkmaar Sport. De voorstellen sluiten aan bij het beleid van de gemeente, zoals de Onderwijsagenda 2020-2024 en de Gezondheidsagenda 2021-2024.

Probleemschets

Door de aanhoudende coronacrisis is het leerproces van kinderen en jongeren vertraagd, met name bij taal- en rekenen. Kinderen van laagopgeleide ouders lopen meer vertraging op: de sociale ongelijkheid neemt toe.

Pedagogisch medewerkers op de kinderopvang in Alkmaar zien ook dat de ontwikkeling van peuters (gemiddeld) langzamer verloopt, met gevolgen voor taal en motorische vaardigheden. De kinderopvang en basisscholen in Alkmaar willen ouders nog meer betrekken bij de ontwikkeling van hun kinderen.

Basisscholen in Alkmaar willen het aanbod van sport en cultuur tijdens en na schooltijd uitbreiden. Tijdens de coronacrisis zijn kinderen minder gaan bewegen en spelen. Veel kinderen misten de sociale contacten op school en de (sport)club. Leerkrachten in Alkmaar zien dat leerlingen minder goed samenwerken en leren in groepen.

Vooral jongeren ervaren eenzaamheid en sombere gevoelens. Het Samenwerkingsverband VO Noord-Kennemerland en Stichting Groeimee constateren dat jongeren vaker een beroep op jeugdhulp doen vanwege psychische problemen en depressies.

Inzet gemeente Alkmaar voor het NP Onderwijs

Kinderen in de voorschoolse periode en het basisonderwijs

We stimuleren de taalontwikkeling van kinderen door een tijdelijke uitbreiding van de inzet van de bibliotheek. Door uitbreiding van sport en cultuur tijdens en na schooltijd stimuleren we de brede ontwikkeling: kinderen bewegen meer en uiten zich creatief (met een beroep op verschillende zintuigen). Het aanbod van sport en cultuur richt zich vaak op groepen. Daardoor leren leerlingen samenwerken en ontwikkelen ze sociale vaardigheden.

Ouders zijn belangrijke partners van de peuteropvang en basisscholen bij de ontwikkeling van hun kind. Een deel van de ouders is door corona verder uit beeld geraakt bij peuteropvang en basisscholen. Door corona kampten meer ouders met stress, die bijvoorbeeld het thuiswerken of thuisonderwijs met zich meebracht.

Voor verbetering van de contacten met ouders maken we gebruik van het bestaand aanbod in Alkmaar dat we tijdelijk uitbreiden. Daarmee wordt het bereik van ouders op het CJG vergroot en plaatsen ouders hun kinderen vaker op de peuteropvang. Vanuit ouderkamers op basisscholen worden ouders goed bereikt, reden om deze aanpak te verbreden.

Jongeren in het voortgezet onderwijs (VO)

Jongerenwerkers op het VO hebben voor jongeren en docenten een toegevoegde waarde. Als gesprekspartner van jongeren slaan ze een brug tussen de cultuur op school, op straat en thuis. Zij signaleren in een vroeg stadium en voorkomen daarmee problemen. Als gevolg van de coronacrisis kampen veel jongeren met psychische problemen. Zij doen een toenemend beroep doen op de inzet van de jeugd- en gezinscoaches in het voortgezet onderwijs. Met de uitbreiding van de inzet van deze jeugd- en gezinscoaches willen we voorkomen dat jongeren een beroep doen op zwaardere vormen van hulpverlening.

Veerkrachtpact

Het doel van het Veerkrachtpact is om de veerkracht van jeugdigen te versterken, nu en in de toekomst. Onder 'Veerkracht' wordt verstaan het vermogen van kinderen en jongeren om met tegenslagen en uitdagingen in hun leven om te gaan.

Dit uitgangspunt verwoorden partners in de regio Alkmaar in het Veerkrachtpact (zie hiervoor: <https://www.ppo-nk.nl/thoughts/4958>). Onder de partners zijn naast gemeenten, organisaties voor Kinderopvang en het onderwijs in deze regio.

De colleges van de gemeenten in deze regio hebben in het najaar van 2021 ingestemd met het Veerkrachtpact. Zij zetten 5 % van het lokale NP Onderwijs budget in voor het regiobudget. Dat wordt ingezet om het gedachtengoed van het Veerkrachtpact te verspreiden en nieuwe initiatieven te ontwikkelen die relevant zijn voor de regio.